

CONSELLERIA D'EDUCACIÓ, CULTURA I UNIVERSITATS

Num. 6998

Resolució del conseller d'Educació, Cultura i Universitats de 26 de març de 2012 per la qual es regula la realització d'una avaluació mostral de competències bàsiques a quart curs d'educació secundària obligatòria durant el curs 2011-2012 i el seu procediment d'aplicació als centres docents no universitaris de les Illes Balears que imparteixen aquests ensenyaments

Fets

La finalitat última d'una avaluació és disposar d'informació per prendre decisions de millora; així, la realització d'una avaluació mostral al final de l'ESO és un mecanisme idoni per recollir una informació útil que incideixi sobre la millora de la qualitat i l'equitat de l'educació a les Illes Balears, ja que l'obtenció de dades reals sobre el grau d'adquisició de les competències bàsiques del currículum és un instrument eficaç per millorar l'aprenentatge dels alumnes i la pràctica docent, la qual cosa permet, alhora, l'orientació de les polítiques educatives relacionades amb l'assoliment d'uns nivells de la qualitat educativa del sistema cada cop més superiors.

Per això, es veu necessari, en el marc de la legislació vigent, realitzar aquest procés d'avaluació.

Fonaments de dret

1. La Llei Orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'Educació (LOE), a l'article 140.1 del Títol VI, estableix que l'avaluació del sistema educatiu té com a finalitat contribuir a millorar la qualitat i l'equitat de l'educació; orientar les polítiques educatives; augmentar la transparència i eficàcia del sistema educatiu; oferir informació sobre el grau de compliment dels objectius de millora establerts per les administracions educatives; proporcionar informació sobre el grau de consecució dels objectius educatius espanyols i europeus, com també del compliment dels compromisos educatius contrets en relació amb la demanda de la societat espanyola i les metes fixades en el context de la Unió Europea. També estableix, a l'apartat 2, que els resultats de les avaluacions del sistema educatiu, independentment de l'àmbit territorial estatal o autonòmic en què s'apliquin, no poden ser utilitzats per fer valoracions individuals dels alumnes o per establir classificacions dels centres.

2. L'article 141 de la LOE estableix que l'avaluació s'estén a tots els àmbits educatius que regula aquesta Llei i s'aplica, entre d'altres, sobre els processos d'aprenentatge i resultats dels alumnes.

3. L'article 142.1 reconeix a les administracions educatives la capacitat d'avaluar el sistema educatiu en l'àmbit de les seves competències a través dels organismes autonòmics, l'IAQSE, en el cas de les Illes Balears. A l'apartat 3 d'aquest article, s'estableix l'obligació dels centres i del professorat de col·laborar amb l'Administració en les avaluacions.

4. El Decret 67/2008, de 6 de juny de 2008, pel qual s'estableix l'ordenació general dels ensenyaments de l'educació infantil, l'educació primària i l'educació secundària obligatòria a les Illes Balears, indica a la introducció que l'avaluació és un instrument valuós de seguiment i de valoració dels processos i dels resultats obtinguts. Amb la finalitat de millorar constantment i de retre comptes sobre l'ús que es fa dels mitjans i dels recursos, s'han d'establir procediments d'avaluació dels diferents àmbits i agents de l'activitat educativa.

Igualment, afirma que l'educació ha d'estar basada en l'adquisició de les competències bàsiques que contribueixen al desenvolupament personal de l'alumnat, a la pràctica de la ciutadania activa, a la incorporació a la vida adulta de manera satisfactòria i al desenvolupament i a l'aprenentatge al llarg de tota la vida.

Al punt q de l'article 4 d'aquest Decret, s'estableix que un dels principis en què s'inspira el sistema educatiu és l'avaluació del conjunt d'aquest, tant en la programació i l'organització dels processos d'ensenyament i d'aprenentatge com en els seus resultats.

Per tot això, amb l'objectiu que aquesta prova esdevengui un punt de referència en l'adopció de mesures i decisions de millora en l'educació, amb la voluntat d'augmentar la qualitat del sistema educatiu i els resultats dels aprenentatges de l'alumnat, i a proposta de la Direcció General de Planificació, Inspecció i Infraestructures Educatives, dicta la següent

Resolució

1. Dur a terme, durant el curs escolar 2011-2012, als centres docents no universitaris de les Illes Balears que imparteixen ensenyaments d'educació

secundària obligatòria, una avaluació mostral externa dissenyada per mesurar el grau d'assoliment de competències bàsiques per part de l'alumnat de quart curs d'ESO, d'acord amb els termes que assenyalen la normativa vigent.

2. Encarregar a l'Institut d'Avaluació i Qualitat del Sistema Educatiu (IAQSE) la responsabilitat del disseny i la planificació de l'aplicació de les proves, de la coordinació del procés i de l'anàlisi de les dades, sense perjudici de les funcions que la normativa autonòmica atribueix a altres òrgans en aquesta matèria.

3. Ajustar el procés de l'avaluació mostral externa del curs 2011-2012 al que s'indica a l'annex d'aquesta Resolució.

4. Encarregar a la Direcció General de Planificació, Inspecció i Infraestructures Educatives la coordinació general de les actuacions de l'IAQSE en el procés d'avaluació de competències de 4t d'ESO del curs 2011-2012 i facultar aquesta Direcció General perquè dicti les resolucions i arbitri els recursos i les mesures necessàries perquè el procés esmentat pugui desenvolupar-se normalment i d'acord amb les finalitats previstes.

5. Publicar aquesta resolució en el Butlletí Oficial de les Illes Balears.

Palma, 26 de març de 2012

El conseller d'Educació, Cultura i Universitats
Rafael Àngel Bosch i Sans

ANNEX

1. Funcions de l'IAQSE

L'IAQSE ha de prendre les mesures de planificació, de coordinació, d'aplicació, de gestió i d'anàlisi de les dades, en el marc del que disposa el punt 4 d'aquesta Resolució.

2. Competències que s'han d'avaluar

En aquesta prova, s'han d'avaluar dues competències: la competència en comunicació lingüística (en llengua catalana, en llengua castellana i en llengua anglesa) i la competència matemàtica.

La competència comunicativa, tant en llengua catalana, com en llengua castellana i en llengua anglesa, es refereix a la comprensió oral, comprensió lectora i a l'expressió escrita. La competència matemàtica inclou qüestions de càlcul (nombres, operacions i àlgebra), de geometria i mesura, de funcions i gràfiques, i de probabilitat i estadística.

3. Fases del procés

Les fases distintes del procés avaluador s'han de desplegar des del mes de març fins al mes de setembre de 2012 i s'han d'organitzar d'acord amb el procediment següent:

- Fase d'informació als centres i de mecanització dels processos.
- Formació als aplicadors i correctors externs.
- Introducció de les proves i dels usuaris (alumnes, aplicadors i directores) per part de l'IAQSE a l'aplicació informàtica GESAVA.
- Aplicació de les proves als centres de la mostra.
- Correcció de les proves i gestió de les dades.
- Anàlisi i explotació de les dades.
- Elaboració d'un informe de l'IAQSE per a l'Administració educativa.
- Tramesa d'informació als centres.

4. Implicació dels centres educatius que integren la mostra

Els centres, en el marc d'aquesta Resolució, han de col·laborar en l'execució de tot el procés d'acord amb les instruccions que els proporcionarà l'IAQSE.

5. Poblacions implicades

L'avaluació de competències bàsiques es realitzarà a una mostra aleatòria de fins a 35 alumnes de 4t d'ESO de cada un dels cinquanta centres seleccionats, també, aleatòriament. Aquest alumnat constitueix una mostra representativa de l'alumnat de 4t d'ESO de les Illes Balears.

A aquest alumnat, se li han d'aplicar les proves corresponents per comprovar el nivell d'assoliment de les competències bàsiques abans esmentades.

L'IAQSE comunicarà, als centres seleccionats, els alumnes que formaran part de la mostra. El director del centre, a la vegada, informará a l'IAQSE dels alumnes seleccionats que no podran realitzar les proves per algun dels motius següents:

a) Alumnes nouvinguts que procedeixen d'un país estranger i s'hagin incorporat al sistema educatiu de les Illes Balears en els dos darrers anys sense

tenir un coneixement suficient de les llengües de la prova.

b) Els alumnes que tinguin un pla individualitzat aprovat per motiu de necessitats educatives especials derivades de discapacitats motrius, psíquiques o sensorials que repercuteixen en desfasaments greus de l'aprenentatge, i els alumnes que tinguin un pla individualitzat aprovat per necessitats educatives especials derivades de trastorns greus de la conducta o de la personalitat que repercuteixen en desfasaments greus de l'aprenentatge.

c) Els alumnes que durant el curs no hagin assistit al centre amb normalitat per una malaltia de llarga durada o per altres causes.

6. Els instruments d'avaluació

Els instruments són els diferents models de proves d'avaluació de les competències bàsiques esmentades per detectar el nivell assolit en cada una d'aquestes. Els instruments responen als referents teòrics i segueixen les pautes marcades en els marcs conceptuals de PISA i el que proposa l'Institut Nacional d'Avaluació Educativa (INEE) del Ministeri d'Educació, Cultura i Esport.

7. Personal responsable de l'elaboració, l'aplicació, la correcció i la introducció de les dades de les proves

7.1. La preparació de les proves d'avaluació de competències de comunicació lingüística serà a càrrec de personal de l'IAQSE i el de la prova de competència matemàtica, d'una comissió de professorat en actiu de matemàtiques, assessorada per personal tècnic de l'IAQSE.

7.2 L'aplicació, la correcció i introducció de les dades de les proves és responsabilitat del professorat aplicador i corrector extern al centre. Els responsables han de ser docents, seleccionats per l'Administració educativa, que presten serveis en centres que imparteixen educació secundària obligatòria.

Les funcions dels aplicadors i/o correctors externs són:

a) Aplicar en cada centre les diferents proves que componen l'avaluació.
b) Garantir que les condicions en què l'alumnat realitza les proves siguin les adequades.

c) Recollir els fulls de resposta de l'alumnat, custodiar-los i lliurar-los al lloc on indiquin les instruccions de l'IAQSE.

d) Informar l'IAQSE de les possibles incidències que s'hagin pogut produir durant la realització de les proves.

e) Corregir les preguntes obertes de les proves i introduir les respostes i puntuacions al GESAVA.

8. Implicació dels centres en l'aplicació

Els directors dels centres han de vetllar perquè l'aplicació de les proves s'ajusti al que estableix aquesta Resolució i tenen les funcions següents:

a) Planificar l'execució de l'avaluació dins els terminis establerts i posar a disposició dels aplicadors les aules, el material (ordinadors amb accés als models de les proves, reproductors d'MP3, fulls de resposta i llistats d'alumnes i de seguiment) i tot el que es necessiti per a la correcta aplicació de l'avaluació.

b) Preveure i designar el professorat del centre que ha de col·laborar amb els aplicadors.

c) Comunicar a l'IAQSE els alumnes exempts de la realització de la prova, en aplicació dels criteris que s'indiquen en l'apartat 5 d'aquesta Resolució.

d) Informar els òrgans col·legiats del centre i els pares o tutors legals dels alumnes seleccionats de la participació en l'avaluació mostral de competències bàsiques de 4t d'ESO.

9. Aplicació de les proves

9.1. L'aplicació de les proves es realitzarà els dies 30 i 31 de maig de 2012. En el cas que algun centre, per motius de calendari intern o de festivitat al municipi o localitat, no les pugui aplicar en aquestes dates, el director del centre ha de comunicar-ho a l'IAQSE per poder reestructurar el procés d'aplicació sense sortir en cap cas de la setmana assenyalada. Igualment, ha d'informar l'inspector del centre del canvi de data.

9.1.1. Cada dia, l'alumnat ha de realitzar dues proves, que han de començar a primera hora de la jornada, amb un temps de descans entre les dues de vint minuts, com a mínim.

9.1.2. El dia 30 de maig, s'ha de realitzar en primer lloc la prova de competència en comunicació lingüística en llengua anglesa i, després, en llengua castellana.

El dia 31 de maig, s'ha de realitzar en primer lloc la prova de competència en comunicació lingüística en llengua catalana i, després, la de competència matemàtica.

9.1.3. Les sessions han de tenir una durada efectiva de seixanta minuts per contestar cada una de les proves. En cap cas, s'ha de comptabilitzar com a temps de la prova el que s'utilitzi per organitzar-la i per donar les instruccions pertinents.

9.2. Llengua de les proves

La prova que avalui la competència matemàtica s'ha de realitzar en la llengua en què s'imparteixen els ensenyaments d'acord amb el Projecte lingüístic de cada centre.

En el marc de l'apartat 5.a. d'aquest annex, l'alumnat d'incorporació tardana que no tingui el domini suficient d'una de les llengües oficials pot realitzar la prova de competència matemàtica en la llengua que indiqui el seu tutor, amb la finalitat de facilitar-li la realització de la prova. Respecte de la competència en comunicació lingüística en llengua castellana i en llengua catalana, aquest alumnat quedarà exempt de la realització de la prova de la llengua que encara no domini suficientment.

9.3. Controls de qualitat

Per comprovar l'adequació de tot el procés i la consegüent fiabilitat i rigor dels resultats i de les dades obtingudes, es podrà procedir a una doble correcció per part de personal extern d'una mostra de proves de diferents centres seleccionats aleatòriament.

El Departament d'Inspecció Educativa ha de controlar que l'aplicació de les proves i tot el procés que se'n deriva s'ajusta al que marquen aquesta Resolució i les instruccions de l'IAQSE.

10. Anàlisi de dades i informació als centres

10.1. Anàlisi i explotació de dades

Una vegada aplicades les proves, corregides i codificades (és a dir, introduïdes a l'aplicació informàtica les respostes de les preguntes tancades i les puntuacions de les obertes) s'ha de procedir, per part de l'IAQSE, a les anàlisis estadístiques, bàsicament dels ítems i de les proves.

10.2. L'IAQSE, una vegada realitzades totes les anàlisis, ha de trametre a cadascun dels centres avaluats un informe amb els resultats obtinguts (graus d'assoliment de cada competència), les mitjanes de la mostra, els descriptors dels nivells de cada competència i les puntuacions TRI de l'alumnat participant.

10.3. D'acord amb la normativa vigent, no s'han d'elaborar llistes de centres o rànquings en funció dels resultats obtinguts; per aquest motiu, l'accés a les dades de cada centre queda reservat en exclusiva al centre mateix i a l'Administració educativa.

11. Informe per al conseller d'Educació, Cultura i Universitats

11.1. L'IAQSE ha d'elaborar un informe per al conseller en el qual es proporcionaran els resultats globals dels alumnes per al conjunt de la comunitat autònoma, desagregats segons diferents variables d'interès.

11.2. En aquest informe, els resultats dels alumnes de Formentera s'integraran en els d'Eivissa per salvaguardar la confidencialitat de les dades d'un centre determinat i evitar que es pugui identificar la puntuació dels alumnes de l'únic centre de secundària seleccionat en la mostra.

12. Intervenció de la Inspecció Educativa

En el marc definit pel programa d'actuació del Departament d'Inspecció Educativa, les actuacions de la Inspecció han de tenir com a objecte:

a) Informar la comunitat educativa sobre el caràcter i la finalitat d'aquesta avaluació.

b) Assessorar, informar i orientar els centres a partir dels resultats obtinguts i fomentar la reflexió sobre aquests.

c) Controlar i vetllar que l'aplicació de les proves i tot el procés que se'n deriva s'ajusta al que marquen aquesta Resolució i les instruccions de l'IAQSE.

d) Qualsevol altra actuació que en relació amb el disseny o el procediment de l'avaluació determini la Direcció General de Planificació, Inspecció i Infraestructures Educatives.

— o —

Num. 7002

Resolució de la directora general de Planificació, Inspecció i Infraestructures Educatives de dia 28 de març de 2012 per la qual es regula el procediment selectiu d'aplicadors i correctors per a la prova de l'Avaluació mostral de competències bàsiques de quart d'ESO

Fets

A fi de possibilitar l'aplicació i la correcció estandarditzades dels diferents models de la prova de l'Avaluació mostral de competències bàsiques de quart d'ESO d'acord amb les exigències tècniques que requereix, sobretot, la correc-